

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8Co/6/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112226038
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Legerská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3112226038.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO 35 807 598, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO 36 864 421, proti žalovanému Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu v Trenčíne č. k. 11C/339/2012-87 zo dňa 16. októbra 2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku I., ktorým návrh na prerušenie konania zamietol **p o t v r d z u j e**.

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých častiach výrokov II., III., IV., ktorými žalobu zamietol, žalovanému náhradu trov konania nepriznal a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal **z r u š u j e a v e c v r a c i a** tomuto súdu na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh na prerušenie konania zamietol (výrok I.), zamietol žalobu (výrok II.), žalovanému náhradu trov konania nepriznal (výrok III.) a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (výrok IV.). Podanou žalobou sa žalobca domáhal náhrady majetkovej škody vo výške 125 Eur a nemajetkovej ujmy vo výške 654,62 Eur vzniknutej žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 61Er/1727/2010, pretože nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote. Vo veci rozhodol súd prvého stupňa opätovne po tom, čo bol rozsudok súdu prvého stupňa č. k. 11C/339/2012-20 zo dňa 30.07.2013, ktorým súd prvého stupňa žalobu žalobcu zamietol, odvolacím súdom uznesením č. k. 17Co/911/2013-42 zo dňa 02.07.2014 zrušený. Žalobca navrhol prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti podanej žalobcom, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení práva na zákonného sudcu a práva na nestranný súd. Súd prvého stupňa poukázal na to, že uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 280/2014-9 zo dňa 04.06.2014 bola ústavná sťažnosť žalobcu odmietnutá pre nedostatok právomoci ústavného súdu. Z tohto dôvodu návrh na prerušenie konania súd prvého stupňa zamietol, pretože dôvod, pre ktorý žalobca prerušenie konania navrhol, už neexistuje. Pred začatím konania vo veci samej súd prvého stupňa súd prvého stupňa konštatoval, že žalobca vznesol opätovne námietku zaujatosti z tých istých dôvodov, o ktorých už bolo rozhodnuté odvolacím súdom, a preto podľa § 15a ods. 4 O.s.p. na túto námietku zaujatosti neprihliadol. Z vykonaného dokazovania súd prvého stupňa zistil, že exekučnému súdu, Okresnému súdu Trenčín, bola dňa 16.07.2010 doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného - žalobcu, proti povinnej S. S. - O., pre vymoženie 1.581,97 Eur istiny s príslušenstvom. Spisová značka súdneho exekútora bola EX 5082/2010. Návrh na vykonanie exekúcie bol spísaný pred súdnym exekútorom zápisnicou dňa 13.05.2010. Výzvou zo dňa 10.12.2010 exekučný súd vyzval na predloženie zmluvy o úvere, ktorú navrhovateľ doručil dňa 04.01.2011. Okresný súd Trenčín uznesením

zo dňa 07.04.2011 č. k. 61Er/1727/2010-11 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V odôvodnení tohto uznesenia okresný súd uviedol, že exekučný titul - rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu pri spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., Bratislava, sp. zn. SR 00962/10 zo dňa 19.03.2010, okrem toho, že priznáva plnenie zákonom nedovolené a odporujúce dobrým mravom, je nevykonateľný, a teda nie je spôsobilým exekučným titulom podľa § 41 ods. 2 písm. c) Exekučného poriadku. Súd zároveň poukázal na neprijateľné zmluvné podmienky v zmluve o úvere. Krajský súd v Trenčíne následne uznesením zo dňa 26.01.2012 č. k. 8CoE/164/2011-24 uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že celé plnenie priznané rozhodcovským rozsudkom na základe zmenky je v rozpore so zákonom. Od doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do vydania uznesenia exekučným súdom o zamietnutí tejto žiadosti uplynulo 265 dní. Na zistený skutkový stav súd prvého stupňa aplikoval § 3 ods. 1 písm. d/, § 9 ods. 1 prvá veta a druhá veta pred bodkočiarkou, § 9 ods. 2, 4, § 17 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z. z., § 41 ods. 2 písm. d/, § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného v čase podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (účinného od 01.06.2010), čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, § 44 ods. 1, 2 Ex. poriadku, § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná a túto zamietol. Uviedol, že je nepochybné, že exekučný súd v konaní sp. zn. 61Er/1727/2010 nebol povinný udeliť (vydať) poverenie, resp. rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora v lehote 15 dní od doručenia tejto žiadosti. Z právnej úpravy, ktorá sa vzťahuje na vec, z § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase podania tejto žiadosti, vyplýva, že zákonná 15-dňová lehota neplatí v takých exekučných konaniach, v ktorých je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok. Preto nie je pravdou to, čo v žalobe uvádza žalobca, t.j. že došlo k omeškaniu s rozhodnutím exekučného súdu o poverení v trvaní 355 dní, nakoľko právna úprava žiadnu (procesnú, zákonnú i poriadkovú) lehotu na rozhodnutie súdu o zamietnutí takejto žiadosti v inkriminovanom čase neupravovala. Exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom. V exekučnom konaní je však oprávnený a povinný preskúmať rozhodcovský rozsudok z hľadísk vymedzených v § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.09.2011, sp. zn. 3MCdo/11/2010), ktoré je výnimkou z materiálnej stránky právoplatnosti rozhodcovského rozsudku. Exekučný súd postupoval v súlade so zákonom a oprávnenosť takeého skúmania vyplýva aj z rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci C 40/08 Asturcom Telecomunicaciones SL proti Cristina Rodríguez Nogueira. Výsledkom rozhodovacej činnosti súdu je, že súd žiadosť vyhovie alebo ju zamietne. S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 29.06.1999, sp. zn. 2Cdom/129/97 a zo dňa 25.08.2009, sp. zn. 25Cdo/1018/07, súd prvého stupňa uviedol, že zo zákona nevyplýva, že súd musí žiadosť o udelenie poverenia vždy vyhovieť. Pokiaľ exekučný súd zhromažďoval dôkazy pre rozhodnutie, tieto hodnotil a právne posudzoval, pričom išlo o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutia, takúto činnosť nemožno považovať za úradný postup, ktorý by bol nesprávny a nemožno ho hodnotiť ako nesústredený a neefektívny. Je teda zrejmé, že posúdenie veci a vydanie rozhodnutia nemožno považovať za nesprávny úradný postup. V posudzovanom prípade je významná aj tá skutočnosť, na ktorú súd prvého stupňa prihladal s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 520/2012, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky uzavrel, že povinnosť všeobecného súdu vysporiadať sa s veľkým množstvom podaní žalobcu v krátkom časovom období zvyšuje faktickú zložitosť veci/vecí z dôvodov, ktoré vyplývajú zo správania sa žalobcu ako kritéria pre posudzovanie, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru. V takýchto prípadoch je možné akceptovať relatívne dlhšiu dobu trvania predmetných konaní. Súd prvého stupňa uviedol, že nie každý prietah v konaní možno vyhodnotiť ako zbytočný a v tejto súvislosti poukázal na názor Ústavného súdu Slovenskej republiky vyslovený v rozhodnutiach sp. zn. I. ÚS 70/02, sp. zn. I. ÚS 86/02, sp. zn. IV. ÚS 440/2012, sp. zn. IV. ÚS 471/2012. Vzhľadom na tieto názory súd prvého stupňa dospel k záveru, že postupom exekučného súdu nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcemu v prietahoch v konaní. Ak tento základný predpoklad zodpovednosti za škodu nebol naplnený, tak žalobcovi nevzniklo právo na náhradu škody z takto uplatňovaného dôvodu. Súd prvého stupňa poukázal na to, že pokiaľ chýba nesprávny úradný postup, je bez právneho významu preskúmať ostatné podmienky vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorými sú vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Konštatoval, že žalobca nepreukázal vznik a výšku škody ani splnenie zákonných podmienok podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalobca nepredložil žiadne dôkazy, ani konkrétne tvrdenia, nezdôvodnil, aká nemajetková (morálna) ujma mu vznikla a vzhľadom na to, že žalobca je

právnická osoba, nezrejmil závažnosť ujmy a závažnosť následkov. Žalobcom tvrdená škoda nemá bezprostrednú a priamu príčinnú súvislosť s rozhodnutím exekučného súdu, s tvrdenými prietahmi. K žiadosti žalobcu o vydanie medzitýmneho rozsudku poukázal súd prvého stupňa na § 152 ods. 1, 2 O.s.p., podľa ktorých rozhoduje súd o veci samej a o celej prejednávanej veci na základe predmetu konania o náhradu škody a nemajetkovej ujmy. Pre vydanie medzitýmneho rozsudku neboli splnené podmienky. Na námietku premlčania vznesenú v konaní žalovaným súd prvého stupňa neprihliadol z dôvodu, že premlčanie skúma súd len u existujúceho nároku. V danom prípade nárok žalobcu na náhradu škody nebol preukázaný. Rozhodnutie o náhrade trov konania úspešného žalovaného odôvodnil súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Žalovaný žiadnu náhradu trov konania nevyčísľil a z obsahu spisu žalovanému žiadne trovy nevyplývali. Podľa § 224 ods. 1, 3 O.s.p. súd prvého stupňa žalobcovi ako úspešnému účastníkovi v odvolacom konaní nepriznal, pretože žalobca náhradu trov konania nevyčísľil a z obsahu spisu žalobcovi žiadne trovy odvolacieho konania nevyplývali. Súd prvého stupňa rozhodol vo veci rozsudkom po nariadení pojednávania podľa § 115 ods. 1, 2 O.s.p.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., keď účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.), súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.), pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 O.s.p. a vec prejednať v jeho neprítomnosti. Žalobca riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Ak tak súd prvého stupňa spravil, odňal tým jeho právo na konanie pred súdom. Sudcu, ktorý vydal napadnutý rozsudok nepovažoval za nestranného. Rozhodovanie veci zákonným sudcom (aj súdom) je základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (IV. ÚS 345/09). Základné právo na prejednanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 36 ods. 1 Listiny a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, je v občianskom súdnom konaní zabezpečené vylúčením sudcu z jej ďalšieho prejednávania a rozhodnutia pre jeho zaujatosť (§ 12 - 16 O.s.p., I. ÚS 27/98). Nedostatok nestrannosti sudcu je súčasťou pojmu „zákonný sudca“ (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, III. ÚS 16/2000). Neobstojí názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva. Žalobca podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Za týchto okolností nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Za danej procesnej situácie ústne pojednávanie nebolo neodkladným úkonom. Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., proti ktorému pripustil odvolanie a toto odvolanie žalobcu podáva. V čase podania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Správanie súdu prvého stupňa, kedy predbehol vydaním konečného rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu, zakladá porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu a marí jeho možnosť konať pred súdom. Žalobca taktiež poukázal na to, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie. Tým došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva žalobcu na súdnu ochranu ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Konceptia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť žaloby, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie. Žalobca ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Poukázal na to, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, jeho právo na kontradiktórny súdny proces tým bolo porušené. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, ktorého rozsah a obsah si určil sám a vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené

v exekučnom spise. Za dôkaz v danom konaní môžu slúžiť len listiny založené v exekučnom spise, pretože vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátneho orgánu. Dôvodil, že pokiaľ žalovaný nereagoval na výzvu súdu prvého stupňa, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobe v zmysle § 114 ods. 3 O.s.p., mal rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p. Žalobca súdu prvého stupňa vytýkal, že úplne ignoroval všetky jeho tvrdenia o majetkovej škode, ktorá mu vznikla s titulu udržiavania a správy informačného systému a titulom uplatnených výdajov. V tejto časti považoval žalobca rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, za prejav svojvôle a arbitrárnosti. Súd prvého stupňa napriek tomu, že skutkový dej a skutkový základ je v tomto konaní jedinečný, svoje negatívne rozhodnutie odôvodnil úplne rovnakými dôvodmi a vetami ako v iných svojich rozhodnutiach, v ktorých vystupuje žalobca a žalovaný, avšak v ktorých bol rozdielny skutkový dej a základ. Nemožno ústavnoprávne akceptovať, že súd vytvára odôvodnenia rozsudkov formulárovým spôsobom. Žalobcovi nebolo z odôvodnenia napadnutého rozsudku zrejme akou úvahou súd prvého stupňa dospel k tomu, že majetková škoda a nemajetková ujma nevznikla. Žalobca hodlal v konaní prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd prvého stupňa však dokazovanie skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo, žalobcu nepoučil podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej tak, aby mal priestor navrhnúť alebo predložiť ďalšie dôkazy. Podľa žalobcu súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Napadnuté rozhodnutie považoval žalobca za vnútorne rozporné, nakoľko súd prvého stupňa nekonštatoval zistené porušenie práva a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy navrhovateľovi. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec tomuto súdu na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k doručenému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, včas v zákonnej lehote na podanie odvolania, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 42 ods.3 O.s.p. aj náležitosti podľa § 205 ods.1 O.s.p. s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal odvolací súd preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania. Dôvodmi odvolania vymedzenými žalobcom a ich rozsahom je odvolací súd viazaný podľa § 212 ods.1 O.s.p.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu žalobcom podaného odvolania, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. z týchto dôvodov :

Obligatórne (§ 212 ods. 3 O.s.p.) sa odvolací súd zaoberal, či v konaní pred súdom prvého stupňa nedošlo postupom súdu k procesným vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm.

a/ - g/ O.s.p. a tzv. iným vadám konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolacie dôvody posudzoval odvolací súd podľa obsahu tohto opravného prostriedku. Vada konania vymedzená v § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článku 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z úradnej moci (§ 212 ods. 3 O.s.p.) odvolací súd podrobil preskúmaniu žalobcom tvrdené vady konania podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ a písm. g/ O.s.p., keď vo veci rozhodoval vylúčený sudca a postupom súdu prvého stupňa sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom.

V ustanovení § 14 O.s.p. sú upravené podmienky, ktorých splnenie má za následok, že sudca je vylúčený z prejednania a rozhodovania veci. Predmetný dôvod odvolania sa však výslovne obmedzuje len na rozhodovanie vylúčeného sudcu. Námetka žalobcu, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vydal vylúčený sudca, predstavuje odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p. Jej dôvodnosť posudzuje odvolací súd vždy bez toho, aby bol pritom viazaný tým, či prípadne otázku zaujatosti sudcu posúdil ešte pred vydaním napadnutého rozhodnutia nadriadený súd (§ 16 O.s.p.). Z obsahu spisu vyplýva, že prejednávaná vec bola pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudkyňi Okresného súdu Trenčín JUDr. Viere Kumovej. Krajský súd v Trenčíne ako

nadriadený súd uznesením č. k. 19NcC/127/2012-9 zo dňa 17.10.2012 rozhodol, že táto sudkyňa nie je z prejednávania a rozhodovania vecí vylúčená. Odvolací súd vychádzajúc z obsahu spisu konštatuje, že tou istou námietkou zaujatosti a z tých istých dôvodov, ktorú vzniesol žalobca v predchádzajúcom odvolacom konaní sp. zn. 17Co/911/2013, sa odvolací súd zaoberal ako odvolacím dôvodom podľa citovaných zákonných ustanovení a po ich posúdení nezistil z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. žiadne skutočnosti predstavujúce dôvod na vylúčenie tejto sudkyne a takýto vzťah nebolo možné odvodiť ani z údajov žalobcu. Táto skutočnosť nepochybne vyplýva z odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu č. k. 17Co/911/2013-42 zo dňa 02.07.2014. Odvolací súd opätovne skúmajúc dôvodnosť uplatneného odvolacieho dôvodu zo strany žalobcu dospel k opätovnému záveru, že na strane zákonnej sudkyne nie je existencia žiadnej okolnosti, ktorá by ju v zmysle § 14 a nasl. O.s.p. vylučovala z prejednávania a rozhodovania vecí vzhľadom na pomer k veci a na pomer k účastníkom konania. Z obsahu spisu vyplýva, že v exekučnej veci sp. zn. 61Er/1727/2010, vedenej na Okresnom súde Trenčín, nebola JUDr. Viera Kumová zákonnou sudkyňou. Odvolací súd v konaní opätovne nezistil z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. žiadne skutočnosti predstavujúce dôvod na vylúčenie tejto sudkyne a takýto vzťah nie je možné odvodiť ani z údajov žalobcu. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že dôvodom na pochybnosti o nezaujatosti namietanej sudkyne nemôžu byť úvahy žalobcu založené na skutočnosti, že súd prvého stupňa svojim nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) zapríčinil vznik škody na strane žalobcu, pretože táto skutočnosť sama o sebe nevypovedá nič o vzťahu namietanej sudkyne k účastníkom a k prejednávanej veci, ktorá by bola spôsobilá ovplyvniť jej nestranné rozhodnutie. Z týchto dôvodov odvolací súd vyhodnotil opätovne uplatnenú odvolaciu námietku žalobcu ako nedôvodnú. Navyiac za situácie, že o ústavnej sťažnosti žalobcu Ústavný súd Slovenskej republiky už rozhodol (ako je vyššie uvedené), je námietka zaujatosti opätovne vznesená žalobcom z tých istých dôvodov účelová so snahou žalobcu predĺžovať konanie námietkou, ktorej bezdôvodnosť bola v konaní posudzovaná nadriadeným a odvolacím súdom.

Súd prvého stupňa v zmysle § 115 ods. 1 O.s.p. nariadil na prejednanie veci samej pojednávanie na deň 16.10.2014, na ktorom vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov a právneho zástupcu žalobcu. Z obsahu zápisnice o pojednávaní vyplýva, že po otvorení pojednávania súd prvého stupňa oboznámil, že žalobca navrhol pojednávanie zrušiť z dôvodu porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu, opätovne namietal zaujatosť súdu prvého stupňa a navrhol prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom je rozhodnutia o porušení práva na zákonného sudcu a práva na nestranný súd. Súd prvého stupňa konštatoval, že z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 280/2014-9 zo dňa 04.06.2014 bolo zistené, že o ústavnej sťažnosti žalobcu rozhodol ústavný súd tak, že túto sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu. Z týchto dôvodov súd prvého stupňa na námietku zaujatosti z tých istých dôvodov, o ktorej už bolo rozhodnuté odvolacím súdom podľa § 15a ods. 4 O.s.p. neprihliadol. Odvolací súd konštatuje, že postup súdu prvého stupňa, keď na opätovnú námietku zaujatosti vznesenú žalobcom v konaní z tých istých dôvodov neprihliadol a vec nadriadenému súdu nepredložil na rozhodnutie o tejto námietke zaujatosti, je v súlade s § 15a ods. 4 O.s.p., pretože o týchto dôvodoch už rozhodol nadriadený súd.

Odvolací súd, zhodne s názorom súdu prvého stupňa, považoval návrh žalobcu na prerušenie konania zo dňa 13.10.2014 za nedôvodný. Je nepochybné, že Ústavný súd Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti žalobcu rozhodol uznesením č. k.

I. ÚS 280/2014-9 zo dňa 04.06.2014 tak, že sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu. Dňa 10.10.2014 (v čase písomného vyhotovenia návrhu na prerušenie konania) žalobcom tvrdený dôvod na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. a podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. neexistoval. Súd prvého stupňa rozhodol správne, keď návrh na prerušenie konania zamietol. Rozhodnutie o procesnom návrhu účastníka konania na prerušenie konania nie je rozhodnutím vo veci samej. Aj v prípade, že sa súd prvého stupňa s procesným návrhom žalobcu vysporiadal v konečnom rozhodnutí samostatným výrokom rozsudku, má výrok obsahujúci rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania vždy účinky uznesenia.

Odvolací súd po preskúmaní postupu súdu prvého stupňa konštatuje, že postup tohto súdu nezodpovedá všetkým stanoveným procesným podmienkam podľa § 114 ods. 2 O.s.p. Ak súd prvého stupňa neurobí opatrenie postupom podľa § 43 ods. 2 O.s.p., ktorým podanie navrhovateľa (žalobcu) odmietne alebo konanie nezastaví podľa § 10 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za

výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, dochádza k tzv. príprave pojednávania. Procesnou povinnosť súdu je pripraviť pojednávanie tak, aby ochrana práv účastníka bola rýchla a účinná a aby sa rozhodlo spravidla na jedinom pojednávaní. Súd musí procesné úkony vykonávať tak, aby nedochádzalo k porušovaniu práva účastníka na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Prípravou pojednávania podľa § 114 O.s.p. treba rozumieť všetku činnosť sudcu (predsedu senátu) od začiatku konania na súde až do začatia pojednávania vo veci. K procesným úkonom, ktoré je súd povinný vykonať podľa § 114 ods. 2 O.s.p. patrí doručenie návrhu na začatie konania (žaloby) spolu s prílohami odporcovi (žalovanému) do vlastných rúk na vyjadrenie, s uvedením rozhodujúcich skutočností na svoju obranu a označenie dôkazov, ktorých sa dovoľáva, prípadne na predloženie listiny, v súdom určenej lehote (tzv. sudcovská lehota). Súbežne s opatrením, ktorým súd zasiela žalobu žalovanému na vyjadrenie, vykoná súd poučenie všetkých účastníkov konania podľa § 120 ods. 4 O.s.p., vrátane tých, ktorí sú zastúpení v konaní právnym zástupcom. Ide o prejav koncentračnej zásady a zásady neúplnej apelácie civilného procesu. Ak žalovaný splní povinnosť a k žalobe a k prílohám sa vyjadrí v lehote určenej súdom, súd toto vyjadrenie bez zbytočného odkladu odošle žalobcovi.

Podľa § 123 O.s.p. účastníci majú právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali.

Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa okrem iného namietal, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie, nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Odvolací súd zistil, že vyjadrenie žalovaného spolu s pripojenými prílohami k vyjadreniu, ktoré došlo súdu prvého stupňa dňa 13.10.2014, nemal právny zástupca k dispozícii pred začiatkom pojednávania vo veci samej dňa 16.10.2014 a toto vyjadrenie mu vôbec nebolo doručené. Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa nedodrжал postup podľa § 114 ods. 2 O.s.p., keď žalobcovi neodoslal vyjadrenie žalovaného, a preto žalobca nemal objektívnu možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam a dôkazom, ktoré uviedol a navrhol žalovaný v tomto vyjadrení. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. K odňatiu práva na súdnu ochranu preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom. Koncept spravodlivého súdneho konania vnímaný v rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj v judikatúre Ústavného súdu Slovenskej republiky vyžaduje, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej pozície, ako je pozícia protistrany. Okrem tejto požiadavky koncept spravodlivého súdneho konania v sebe implikuje právo na kontradiktórne konanie. Nedoručenie vyjadrenia žalovaného žalobcovi vytvára stav nerovnosti účastníkov v konaní pred súdom (I. ÚS 4/94, I. ÚS 26/94, III. ÚS 7/08, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 15.12.2011, sp. zn. 5Svzn/1/2011).

Za situácie, kedy súd prvého stupňa neodoslal vyjadrenie žalovaného žalobcovi, pričom z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa nepochybne vyplýva, že súd prvého stupňa sa vyjadrením žalovaného zaoberal, na pojednávaní toto vyjadrenie prečítal a toto uviedol aj v odôvodnení svojho rozhodnutia, nemožno konanie súdu prvého stupňa považovať za správne a spravodlivé. V danej veci súd prvého stupňa na prejednanie veci nariadil pojednávanie podľa § 115 ods. 1 O.s.p. pri zachovaní lehoty podľa § 115 ods. 2 O.s.p. dňa 16.10.2014. Pre nariadenie pojednávania za účelom verejného prejednania veci samej na pojednávaní dňa 16.10.2014 neboli splnené podmienky zákonného postupu a spravodlivého konania. Súd prvého stupňa porušil kontradiktórnosť súdneho procesu a jeho postupom nesúladným s Občianskym súdnym poriadkom došlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom. Právo účastníka konania vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom je obsahom čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v súdnom konaní má svoje vyjadrenie v § 123 O.s.p.. Doručenie žaloby a vyjadrenia k nej predstavujú dôležité a neopomenuteľné úkony súdu v procese riadnej prípravy súdneho pojednávania, s cieľom zabezpečiť účastníkom konania účinnú a efektívnu realizáciu procesných práv priznaných zákonom, s možnosťou vyvrátiť dôvodnosť žaloby i jej dodatočnú obranu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.10.2010, sp. zn. 5Cdo/66/2010).

Konaním súdu prvého stupňa došlo k porušeniu základného práva žalobcu na súdnu ochranu, v dôsledku čoho bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Táto procesná vada je dôvodom, pre ktorý odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil,

pretože rozsudok vydaný v konaní postihnutý závažnou procesnou vadou nemôže byť považovaný za správny.

V právnej veci považuje odvolací súd za potrebné poukázať na skutočnosť, že v rozsahu obligatórneho preskúmania zistil, že ostatné procesné podmienky podľa § 114 ods. 2 O.s.p., týkajúce sa doručenia žaloby a jej príloh žalovanému do vlastných rúk a poučenia účastníkov podľa § 120 ods. 4 O.s.p. súd prvého stupňa vykonal.

Vzhľadom na dôvody, ktoré viedli k potrebe zrušiť rozhodnutie súdu prvého stupňa sa odvolací súd ďalšími námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní nezaoberal.

Súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 226 O.s.p., doručí vyjadrenie žalovaného k žalobe žalobcovi, nariadi na prejednanie veci pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a ich právnych zástupcov. V konaní bude postupovať v súlade s procesnými predpismi upravujúcimi postup súdu prvého stupňa, najmä § 114 ods. 2, § 117 ods. 1, § 118 a tých, ktoré sa týkajú vedenia konania a pojednávania, vykoná dokazovanie a vo veci rozhodne rozsudkom s náležitosťami podľa § 157 O.s.p. Súd prvého stupňa svojim procesným postupom poskytne účastníkom konania možnosť realizovať procesné práva zaručené Ústavou Slovenskej republiky a Občianskym súdnym poriadkom (§ 123 O.s.p.), pričom sa bude zaoberať aj prípadnými námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi účastníkov konania a vo veci opätovne rozhodne.

V novom konaní rozhodne súd prvého stupňa o trovách konania vrátane trov odvolacieho konania podľa § 224 ods. 3 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.